Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, ІІаШагІкхета!

ДАХАЛ

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ◆ ШОАТТА, 18 МАЙ, 1985 ШУ. ◆ № 60 (7095). ◆ Мах 3 кеп.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕ

ТІЕХДАЬККХА МАЛАР МЕЛАРИ АЛКОГОЛИЗМИ ДІАЯККХАРА ДЕ ДЕЗАРИЙ ХЬАКЪЕХЬА

Цу дешах лаьца ТІаийчаьа соцам тІа КПСС ЦК белгалдаьккхад, вай социалистически строя хІама хьадара ниъаш, советски вахара хьисна тІех хилдо шеран гучАдоаьлаш латтача хІанзарча хІинарча хьалаьца, коммунистически морален нравственностех принципаш боьхьуна кхоачашкъ, эгтара хьаьхьа тІехдаьккха спирт доалла малараш мелар санна доьла нийрча ГІулакхеш а доахаш, эуламе омаллаш а дІанхьа замах хуьдисараш дІадахар къаьстта лоарХІаме хилар.

Вайна цІенхаттуна дага на далла йиш йоацаш доьла хІамад, тІехдаьккха малар меларан алкоголизмаи проблема яра этта хилар.

ТІехдаьккха малар мелари алкоголизмаи дІаийкхар хьалхаГІа де лаьрХІа хинна ГІулакхаи ресала кхоачашкъ. Кампанейсти, бакъда богІгІача тайпара вІашТІехьабаьккха а лоррагІа а боаЩаш лоаттабу цу социальни пуламанара хьовсам. Кхоачам боллаш координированни дац цу даьлъ паччаьлаьхьенни боахамеи органаша, партийнии общественнии организацеша деш дола ГІулакхаи.

Боьхьоша йоаРнаьль яц интидиоуольни пропаганда. КІезига яц из ирача дешашта юстаро тІехьювІаш йоаЩ моттигаш, хІаьта дІаГІаГІерташ а яц. Бахача наьхь доьхка дакъа дІахеталадо хорта бохабу малараш мела мегаргдоьаьцаи хІидарх, кхоачам боллаш дІа а довзийтачу спирта малараш мелар хІаьнарча ноахала а къаьстта тІехьаТІадоаГІача ноахалий а унаХІеноьина, ергІачА обществаьнаьн а мел эенс да. ВІалла да йиш йоацаш доьла хІама да массовни информацие средствааш, литературА цкъайолчу произведенийГІа, кино, телевидение ГІоДла «культурно», боарамаГІа спирта малараш мелар моргадар, тайп-тайпара малараш а мелаш йоьла ченаш, малараша юзаеннив ритуалаш хозча оагІорахьара хьаьхьунхар.

Дуьнхача партийна, советски, общественни организацеша тІаГІерта дуьхьал а ювлаш йохдеттад наха юхьо чІоагІденна малар мелийта хилаиза ца доалаш а дІа хІама доаЩаш а ГІулакх хеташ доьла лерГІа доьца хетарашъ. ТІехдаьккха корта бохабу малар мелар аморальни, антисоциальни ГІулакх дарХІаш цІьаьа. ТІехдаьккха малар мелараьшта дуьхьала эца боагІача боарамаГІа пайда йийбаш закона низакх общественна хетарехь.

Дуьнха дуьхьаГІа доьла советски наьх берригаш а боьхьоца кхетадеш ца, спирта малараш меларо доьхха экономически а моральни а ес деш хилар, из вай общества вахаре ца йиш йоацаш доьла хІама хилар. Центральни а партийни органашка шоаш кхуьйийтачА письмош» тІа цар дІадех ТІехдаьккха малар мелари, алкоголизма, шоаш цІаГІа малараш дахар сеца дІадоьхьхилгІа ІалаЩдергдоьла ГІулакхаи дар.

ТІехдаьккха малар мелари алкоголизмаи боьхьара дІаийкхар бокха политически доарХІаи боьчи социальни дехкара хьисапе а лерГІаи. КПСС ЦК хьдийчАд союзни республикий Компартий ЦК, парте прайкомашкара, обкомашкара, горкомашкара, СССР министерташкарен ведомствашкарен, союзни автономни республикий Министрий Советашкара, моттигашкарА хьовсам, СССР медицински Илмий Академеца, СССР педагогически Илмий Академеца могалаьлу цу дешача хьаьт доаЩаш йоьча министерташ ца ведомствашца ца ведомствашца тІехдаьккха малар мелараьшта алкоголизмаиен профилактика яраи ужГІулакхаш геттара проблема социальни, экономически, демографически, кхетам балара, правови, психологически, медицо-биологически аспекташ ву а доаЩаш сриГІтІаьлаьхьиса комплексни программа оттаде.

КПСС ЦК декхарийла ЯЬЙ союзни республикий Компартий ЦК, КПСС прайкомашца доьхьаьна кхаьхьаГІа а дешара а коллективашца, нах бахача моттигашца, кхаьстта общественнаьн беш доьла антиалкогольни боьхьарах боьла партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацеш бехкотохьаГІ лаккхе, цунах кхаьнаьнаьн, производственни дисциплинеи общественни порядоки лаккхьара, кхаьхьаГІамхойн цар дезалийн бьгІ тоаЩа хиланза дарДоаЩа хьаьт а дерХІаьн. Кхетабе а хоьш тІаГІерТІа дІаккхетабе беза баха нах, корта бохабу малараш меларо саГа унах цІено кхоачаш хилараш, из тІехьенна чІоагІІа Іаткъаьш хилараш, цо общественна доккха материальни а моральни а эдеш хилараш.

ВЦСПС могадьаГІ, премех, шера баьчи бахьа итогех доьГІачох, салоІача цІеношеи санаторешеи аьдда йоьна гутгенеиен, кхыйолча льготех ваннхар санна доьча законодательства тІа белгалдаь ГІулакхаш тІехдаьккха малар мелараьшта боьхьоца дуьхьала доахий хьожаш тІаьхьонан лоаттабар. СССР нормоСоюзан уставои кхаьхьагІа коллективех доьча СССР Законон дуьча боьхьоех бизза пайда йдар.

Болгалдаьккхад наьха мучьа ха вІашТІехьайсаьккхилга, кхаьстта кагирхой яр, тоадар, мукъаьча хаьнах хьаьжаьаГІа пайда нийбеТа Іалаьшдергдоьла хьалаш ььадар, наьха хьаштташка хьежжа клубий сеть, цу даьлъе нах бахача моттигашца а доаьлър, соьх вІашТІехьабаьккхаран чакхбаьккхаран царна массе оагІора гІо дар диъза дарГІоаьаьн доьла хІама хилар. Из ГІулакх деш, кохаХлар ма хулла лаьхкаГІа а долаш, пайда нийбе беза культурно - просветительни, туристско - экскурсионни болх, самодеятельности художественнин Іилма - технически творчество дегІаьхкуьлара йоьла профсоюзни материальни баьхьа, хьаьлаьна дезаьнаьн коллективно сомий бешамаьн хьесбешамаьн лелаяр. Санаторешка, салоІача цІеношка, профилактореш, туристский баьшшка, турнокоьаьн еш, кхаьхьагамхой коллективно салаГІа бахача, хІаьта ишшта общественни транспорта дерригача тайпшка дохка а ма дохкийна мала а ма малийта спирта малараш.

Нийса лаьхХІад 21 шу даьлаьна боьна наьхьа спирта малараш дохкийла дехкар.

ВЛКСМ ЦК, комсомола комитеташца ІІадилдаг нагирхошца а лаьнаьнаьн кхаьстам балар шоай эгтара доарХІамеГІа декхарех цаІ лерХІийла, моллаГІа тайпара а хьуьш боагІаьрашта спирта малараш мелаДарца машар ца хулга, кагирхой сайренаьш цу тайпара йоьла кхы мероприятеш йоьлча уж ца мелийтийла, дешдоьхьа, студенташта юкъе, кагирхой общежитийна спирта малараш мелта цІендаь ДІадаккха ГІертІийла.

СССР Минвузца, СССР Госпрофобразование, СССР Минпроса, СССР Минздрава ІІадилдаг ВЛКСМ ЦК дакъа а доаЩаш, шийттлаГІа пятилетие клубаш, культура дворецаш цІеношш, спортивни гІирсаш, кхаьстта городашкарча кергача районашкеи юрташкеи, хьаьлделгеи реконструкци елгеи шердарга дешага хьожаргхилар.

КПСС ЦК хьдийкхад СССР МВД, СССР Прокуратура, СССР Минюста, царна чуйоьгІача органий кулгалдошкара полномашта йоаГІ-йоаГІача производственни объединеннца, предприятеШца, организацеШен колхозашца, ІІаьта ишшта профсоюзни комитеташца берта а йолаш, белгалъьнча объединеней, предприятей, организацей, колхозий, финансовни планашка (сметашка) физкультурно-дарбани культурно-массовни болх бара хьежадеча ахчан средствааш клубашни спортивни сооружениен хьаьлъяра централизаци е.

СССР министерташ ведомствашца, союзни республикий Министрий Советаш ГІулакхаш ІІа а эшар де декхарийла технически художественни кхолламе даьхьа лаьрХІа слесарние ГІулакхаш, ремонтташ, авто а мото а запчасташ, нино а фото а материалаш, художественни краскаш кистеш, культурно - бытовни шоаш а эцара эпачеи изделей ахфабрикташ, масса а тайпара кондиционни йоацаш материалаш, промышленни производства хьаьлъ лаьрХІа кийчаьлъ отходаш торговле дукхаГІа лоаттаяра. уж бахача нахага дукхаГІа йохкара.

СССР Госбанка, СССР Госгрудсберкассаштта, союзни республикий Министрий Советаштта цунца хьаштдочА кхыча министерташцен ведомствашцен цхьана могадьаьд болхлоштен ГІулакхерча нахан, хІаьта ишшта кохозхоштца ду алапи сберегательни кассашца гІоДла телаьра практика ма могта шерЪелга. СССР министерташцен ведомствашцен, союзни республикий Министрий Советаштта могадьаьд ишшта

(Инстедоьлар 2-ча оагІо тІа).

ПРОИЗВОДСВАЦА ІІЛМА ДУВЗАР — ХАНО ДІАДЕХАР

М. С. ГОРБАЧЕВ Ленинграде хилар

ЛЕНИНГРАД, 16 май. (ТАСС). Тахан предприятей, организацей болх Нева яхача додача хи ГІарча города вахар дІахо довзаш хилар КПСС ЦК Генеральни секретарь М. С. Горбачев. Делкъа ха хиламе из хилар коллектив мехка эгтара хьалхарчарна производственни объединене хьалашка болх бе боЩаеннача «Светлана» оалача электронни приборашеи еча предприятие. Шоаш мохк экономически а социально а дегІаьхар сихдара, управленеен планированеен хувцамаш дара, организованность дакъаЩаи дисциплина чІоагІъьрари, балха стиль овлангара тоаяра юкъе дакъа лаца гІертІаш а нийча хилар дІаХьайхадар ленинградаца объединене хинарча вІашагІкхетаратташка.

Уьназа корийлер Іилмен промышленени практикеи вІашагІтохара эгтара дикаГІа йоьла форма. Из бахьан доЩаш ткъаь шера 16-эза ДІсамдьаннад продукци арабаХенца, ЩийаттІаза совгІа дегІаенай кхаьхьагама овсарле, хІаьта болх беш бо- на нах алькха 38 процент мара тІаьхкийттабаи. Объединене генеральни директора Социалистически Къаьхьагама Турпала О. В. Филатова, партийна секретаря И. И. Симакова, специалисташа, болхлоца хьалла доьла масаллаш а кхуьвлаш ДІаГойтар, коллективо лаьца экономикан экономически социальни комплексно деІаахара плаваш кхоачаш а еш дьаьхьа хилар. Царца ДІаГІаьр производствада специализаци яра, цун структурен управленин эргаьькъхьа тоаяра, светлановцаца эгтара дикаГІа доьла тІаьхьа- тоьмА, ГІаьГІа, салаІаца хьалаш хьадара доьла стратегически ГІулакхаш.

Михаил Сергеевича байзар уьназа хьаьхьа микропроцессорий техника разработкаш уттъаечен арахецаеча Іилма - производственни комплексий болх, кхаьмаьлаш дир болхлоца, нижнепрохнической балхахоца, хьежар юкъъара образование эзанеш, квалификаци дакъаьхьа, уьназа Іилмен - ГІоагІъьра, боьхьоца салаІара предприяте хьадьаьча хьалашка. Кхаьмаьлаш деш кертаГІдоьхар, Іилма - техникеи ресурсеи пай боахамеи механизм, управлене ергІача системе ДІахо эргаьькъхьа тоаяр ДІадехан хилар.

Чуьнаьнаьн боьхьа болаш а лоарХІамо а кхаьмаьлаш хилар мехка этгара боьхьарГІъьрех йоьча М. И. Калинин ціарна ціерна политехнически института аудиторешца, лабораторешца, конференцзале.

М. С. Горбачева дийцар студенташтен преподаватеташтен парте экономически социальни политика кІийлен ГІарча достамех, КПСС ЦК апрельскеи (1985 ш.) Пленума установаш дегІаьхьувлаш КПСС ЦК, СССР Министрий Совето ІІанйаьчА ГІулакхаш. Специалисташ хургболча механико-машиностроительни факультета лаьхкерча курсий студенташца кхаьмаьлаш деш ЧІоагІ- тІа терра тІаБахийтар до дешара процесс вІашТІехьаьнхьара, цар политически кийчоьна, физкультурно спортен занятеш яра болча хьалашца, студенчески кагирхой дерригача вахара. Іилма - технически прогресс ДІадехарашца а вай ДІахьалхашкахьа ужилга сихдинна дарДоаЩаш хилара а хьежжа тІаГІертта хувцамаш ду института коллективе дешара процесснца. Вуьза ректора Ю. С. Васильева хоьвм бир, цкъайтлаГІча пятилетна шерашка царнита, автоматизированни производствен, робототехника, автоматизированни производства технологи, кхыярар а юкъейоьлаш ВУЬЗА вуьйийта керда специальности специализаци хьайийлаьна хилараХ.

Инженерни кхаьхьгама доарХІамо сийн лаьхдара ТІадерзадь КПСС Центральни Комитета уьн деношка тІаийца де дерХІаьрашт дегІара хьоабалдир студентаьн бе беседашкен выступленеиен.

Институто хьалххеберашца хьхайтар КПСС-ен Советски паччаьхьалхенни чурен арахьерен политикка маярра шоаш хьаллоацаш хилар, Коммунистически парте мехка хьалхашка оттада молаГІа денарашца хургболча специалисташ хилараХ тарра кхоачашде шоаш кийча хилараХ чІоагІо а елар.

Лаьхкерча школа долчохи хургдолчохи дацца институте хиннача беседай итог а еш, КПСС Центральни Комитета Генеральни секретара студенташца ахар ТІаьхкуьш доа ноахал дуьхьа ха ялалехьа ший белажашта ТІаьца дезаш хурда Іилмен техникеи дегІаьлоаьлаьра ГІулакх, Социалистически Дьаьхе дІахойдоча хана-тоалуш дегІаьхарах бола бехнтокъан.

Делкъеьл тІехьаГІа КПСС ЦК Генеральни секретарь хилар «Большевичка» яхача швейни объединене. Объединене директора Н. В. Царькова, парторга секретаря А. Н. Кучумовас, цу предприяте кхъьхьагамхоша дийцар чІоагІа хоатташ дола товаршан шаха дуьхьаГІа хиннарча ТІаьхкуьш ТІахаза беча бахах. Коллективо хІара предприятен торгови организацештен юкъе хулаза оптови ярмаркашца чІоагІдаь договорашца плана дарде а дувцаш, кІийча индустре предприятешта еча планированен система хувцашца. ЧІаьхкуьлаш йоьла Сийдин Іилмаш йоьла хьаьхьагама ресурсаш планашта юкъе яхьанзаьа ярГІоацаш хиларах дуьхьар объединене культаХоца. Беседаш йоьла дана шаьта белгалдаьккхар кадраш чІоагІъьр духьа РСФСР яйача промышленности Министерство предприятиа технически эргаяькхара, лакхаГІа оносде хоьвла оборудованца кийчъьра, хьаьхьагамен бытен хьалаш тоаярра ергІам, ГІаьхІта бесшта.

КПСС XXVII съезда сийленца накъаБахара тІехьа йоаРнаьльна социалистически хьаьс доккхий толамаш дахар ловш коллективна довца баьккхар Михаил Сергеевича.

М. С. Горбачев хилар Ленинградски экономицана 1930-ча цергара кхачгарь интенсификаци яра вІашТІехьаьнхьа а толамца кхоачашъ еш а йолча территориальнооТраслевой программа дерригА довзийтар ГІулакхаш а хьаоГІаш йолча «Интенсификация-90» яхача выставке. Цига белгалъьнча мероприятеш ваьгІа ирхьаьлдеш ІІалаЩдергда вычислительни техникаХ церра пайда а эпаш эгтара кердагІа йоьла технологически процессаш, автоматизированни механизаьнаьн средствааш, гибки системаш оборудоване толаниГІа дола тайпаш сихдІен дуьхьаГІаГІ юкъедоаьлаьра.

КПСС ЦК Генеральни секретара хьаллаьцар Ленинградски политехнически прогресс сихьара ТІаБерзабаь ленинградски партийни организацин къаьхьгамоштен чакхбоахаш бо- ла боккха болх.

М. С. Горбачевца цхьана предприятешен организацешен хилар КПСС Ленинградски обкома хьалхара секретарь Л. Н. Зайков, ТІаьхкуьш ГІоДла ГІулакхаш.

* * *

КПСС ЦК Генеральни секретарь М. С. Горбачев хилар Ленина город дораеш Сийлахь-бокхачА Дайтаьхьа тІем тІа лийчаьа ленинградийн тІемахойн сийдеш. Пискаревски мемориальни кхаьмаьлаш. Ленин яхача мемоумента ювх зизаш дехар.

Зизаш дехар Восстания яхача майдан тІарча турнала-города Ленинграда оттаьлча обелиска хьалхаьца а.

* * *

17 мае М. С. Горбачев Ленинградера Москве ціавера. «Пулково» яхача аэропорте из накъаьвоаккхаш бар парте Ленинградски обкома хьалхара секретарь Л. Н. Зайков, парте обкома оьрю членаш, КПСС Ленинградски горкома секретераш.

* * *

Москве аэродромеГІ М. С. Горбачевна накъаБахьабар КПСС ЦК Политбюро членаш Г. А. Алиев, В. И. Воротников, Е. К. Лигачев, Н. И. Рыжков, Н. А. Тихонов, В. М. Чебриков, кхыйола новкъошГІ.

(ТАСС).

СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕ

ТІЕХДАЬККХА МАЛАР МЕЛАРИ АЛКОГОЛИЗМИ ДІАЯККХАРА, МАЛАРАШ ДОАХИЛГА ДЕХКАРА ДЕ ДЕЗАРИЙ ХЬАКЪЕХЬА

СССР Министрий Совето тІехдаьккха малар мелари алкоголизмаи дІаяккхарах, малараш доахилга дехкарах долча деша хьаьхьаьра доьл дийца а дийца, сохьонан алкоголизмаи республикий Министрий Советаш, хьалха депутатий краевойн областнойн Советий исполкомашкарА, министерташкарен ведомствашкарен, союзни автономни республикий Министрийн Советашкара, моттигашкарА хьовсам, СССР медицински Илмий Академеца, СССР педагогически Илмий Академеца могалаьлу цу дешача хьаьт доаЩаш йоьча министерташ ца ведомствашца ца ведомствашца тІехдаьккха малар мелараьшта алкоголизмаиен профилактика яраи ужГІулакхаш геттара проблема социальни, экономически, демографически, кхетам балара, правови, психологически, медицо - биологически аспекташ ву а доаЩаш сриГІтІаьлаьхьиса комплексни программа оттаде.

КПСС ЦК декхарийла ЯЬЙ союзни республикий Компартий ЦК, КПСС прайкомашца доьхьаьна кхаьхьаГІа а дешара а коллективашца, нах бахача моттигашца, кхаьстта общественнаьн беш доьла антиалкогольни боьхьарах боьла партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацеш бехкотохьаГІ лаккхе, цунах кхаьнаьнаьн, производственни дисциплинеи общественни порядоки лаккхьара, кхаьхьаГІамхойн цар дезалийн бьгІ тоаЩа хиланза дарДоаЩаш хьаьт а дерХІаьн. Кхетабе а хоьш тІаГІертта дІаккхетабе беза баха нах, корта бохабу малараш меларо саГа унах цІено кхоачаш хилараш, из тІехьенна чІоагІа Іаткъаьш хилараш, цо общественна доккха материальни а моральни а эдеш хилараш.

ВЦСПС могадьаГІ, премех, шера баьчи бахьа итогех доьГІачох, салоІача цІеношеи санаторешеи аьдда йоьна гутгенеиен, кхыйолча льготех ваннхар санна доьча законодательства тІа белгалдаь ГІулакхаш тІехдаьккха малар мелараьшта боьхьоца дуьхьала доахий хьожаш тІаьхьонан лоаттабар. СССР нормоСоюзан уставои кхаьхьагІа коллективех доьча СССР Законон дуьча боьхьоех бизза пайда йдар.

Болгалдаьккхад наьха мучьа ха вІашТІехьайсаьккхилга, кхаьстта кагирхой яр, тоадар, мукъаьча хаьнах хьаьжаьаГІа пайда нийбеТа Іалаьшдергдоьла хьалаш ььадар, наьха хьаштташка хьежжа клубий сеть, цу даьлъе нах бахача моттигашца а доаьлър, соьх вІашТІехьабаьккхаран чакхбаьккхаран царна массе оагІора гІо дар диъза дарДоаЩаш доьла хІама хилар. Из ГІулакх деш, кохаХлар ма хулла лаьхкаГІа а долаш, пайда нийбе беза культурно - просветительни, туристско - экскурсионни болх, самодеятельности художественнин Іилма - технически творчество дегІаьхкуьлара йоьла профсоюзни материальни баьхьа, хьаьлаьна дезаьнаьн коллективно сомий бешамаьн хьесбешамаьн лелаяр. Санаторешка, салоІача цІеношка, профилактореш, туристский баьшшка, турнокоьаьн еш, кхаьхьагамхой коллективно салаГІа бахача, хІаьта ишшта общественни транспорта дерригача тайпшка дохка а ма дохкийна мала а ма малийта спирта малараш.

Нийса лаьхХІад 21 шу даьлаьна боьна наьхьа спирта малараш дохкийла дехкар.

ВЛКСМ ЦК, комсомола комитеташца ІІадилдаг нагирхошца а лаьнаьнаьн кхаьстам балар шоай эгтара доарХІамеГІа декхарех цаІ лерХІийла, моллаГІа тайпара а хьуьш боагІаьрашта спирта малараш мелаДарца машар ца хулга, кагирхой сайренаьш цу тайпара йоьла кхы мероприятеш йоьлча уж ца мелийтийла, дешдоьхьа, студенташта юкъе, кагирхой общежитийна спирта малараш мелта цІендаь ДІадаккха ГІертІийла.

СССР Минвузца, СССР Госпрофобразование, СССР Минпроса, СССР Минздрава ІІадилдаг ВЛКСМ ЦК дакъа а доаЩаш, шийттлаГІа пятилетие клубаш, культура дворецаш цІеношш, спортивни гІирсаш, кхаьстта городашкарча кергача районашкеи юрташкеи, хьаьлделгеи реконструкци елгеи шердарга дешага хьожаргхилар.

КПСС ЦК хьдийкхад СССР МВД, СССР Прокуратура, СССР Минюста, царна чуйоьгІача органий кулгалдошкара полномашта йоаГІ-йоаГІача производственни объединеннца, предприятеШца, организацеШен колхозашца, ІІаьта ишшта профсоюзни комитеташца берта а йолаш, белгалъьнча объединеней, предприятей, организацей, колхозий, финансовни планашка (сметашка) физкультурно-дарбани культурно-массовни болх бара хьежадеча ахчан средствааш клубашни спортивни сооружениен хьаьлъяра централизаци е.

СССР министерташ ведомствашца, союзни республикий Министрий Советаш ГІулакхаш а эшар де декхарийла технически художественни кхолламе даьхьа лаьрХІа слесарние ГІулакхаш, ремонтташ, авто а мото а запчасташ, нино а фото а материалаш, художественни краскаш кистеш, культурно - бытовни шоаш а эцара эпачеи изделей ахфабрикташ, масса а тайпара кондиционни йоацаш материалаш, промышленни производства хьаьлъ лаьрХІа кийчаьлъ отходаш торговле дукхаГІа лоаттаяра. уж бахача нахага дукхаГІа йохкара.

СССР Госбанка, СССР Госгрудсберкассаштта, союзни республикий Министрий Советаштта цунца хьаштдочА кхыча министерташцен ведомствашцен цхьана могадьаьд болхлоштен ГІулакхерча нахан, хІаьта ишшта кохозхоштца ду алапи сберегательни кассашца гІоДла телаьра практика ма могта шерЪелга. СССР министерташцен ведомствашцен, союзни республикий Министрий Советаштта могадьаьд ишшта

(Инстедоьлар 2-ча оагІо тІа).

Іилма-практически конференция

Селхан парте обкома политически сердалон ЦІагІа хилар республикански Іилмапрактически конференци. Цунна хьийхабар парте горкомий, райкомий секретераш, отделий заведующеш, кохьаьнцарча партийни организацей секретераш, школаца общественнин организацей кулгалдой, Іилман болхлой, лекторашш, идеологически активацара кхыйола болхлой. Из хетаьл ар «Дуьнен арене идеологически къьовсам ирбалараХ» КПСС XXVI съездо, КПСС ЦК июньский (1983 ш.), апрельски (1985 ш.) Пленумаша ДІадехарашка хьежжа хьаьгамхоша политически яхетам лулга чІоагІдарахь» яхача деш. Іоаьца хьаьвзаьл а деш, конференци хьайийлар парте Грозненски горкома хьалхарча секретаря Н. И. Семенова.

Кертера доахад йийр парте Нохч-ГІалгІай обкома секретара З. А. Ядиевс «КПСС XXVI съездо, КПСС ЦК июньски (1983 ш.), апрельски (1985 ш.) Пленумаша ДІадехарашка хьежжа хьаьгамхоша политически яхетам лулга эргадьаьккха тоадара доЩаш денхарий хьаьхьаьра.

Дуьнхача деша тайп-тайпара оагІонан йоацаш ишшта докладаш йийр Нохч-ГІалгІай паччаьхьалхен университета профессораша В. Б. Виноградова, И. Р. Лоова, доцента В. А. Кан-Калина.

Цун тІехьаГІа кхаь секцех дІа-ноах бенъа а бенъа болх беш лаьца хьаьвзаьл ГІулакхаш.

ТІЕХДАЬККХА МАЛАР МЕЛАРИ АЛКОГОЛИЗМИ ДІАЯККХАРА, МАЛАРАШ ДОАХИЛГА ДЕХКАРА ДЕ ДЕЗАРИЙ ХЬАКЪЕХЬА

(Инстедовлар. Доллаур 1-ча оагІо тІе).

боллхоштен ГІуланхерча нагаш балха керттерча нтогех а къаьст-къаьста заденеш кхоачашъярах а хьежаю премеш алапеца цьаьна ДаІІ-та практикана юкъедоладеллга.

Союзни республикаЙ Министрий Советашта Центросоюза ТІадиллад из моша бо-лаш, боькабаь е ГІорабІа бохкар шердар дуьхьа молхошашкара, совхозашкара, баьхача нахагара совлен бола сеон, комсаш, комараш дуьхьа-ГІа хьаІнІеІта, цу продукция-на варенеш, компоташ, джемаш, сокаш еш переработка елга, хІаьта иштта уж кертерча даьхьа магийча расфасовкаІІа арахецилгга.

Предприяттеш, цу даьхьа молхошашта а, организацешта, учреждеешта боьхьо дац гражданиншкара цІаГІа хьаьдаьс чьаьГІар, чьаьГІара матераиалш хьаІІе.

Союзни республикаЙ Министрий Советашта, Центросоюза, торгови сеть йолча кхьча министерствашкара, Центросоюза алкогольни доаш малаш дохкара йолча чайней, закусочней, хІаьта иштта кафейн барнин сеть дІахо дегІайоаларра де дезарашъ белгалдаь. Общественни кхачаш предприяттешка бахача наха ГІулаьс дара культура лаьхьІ-ГІа ТІадерзадь ГІулаьхьаш дар. Дезашца салоІІара эшаш (дезаашца эша обедаш, дезаашца салоІІара ваШтІехьеДаннхар, берийн кагирхоин цІешш чаьхьаьхар) ГІулаьн а деш ГІулаьс дара формаш дегІаьхьулгар.

СССР чурча ГІулаьхьий Министерстваца дага а ЛьІнІ-ГІ сонсен республикаЙ Министрий Советаца кхоачашде деза 1986—1990 шерашца шоаЙ доаЛаьхьа производственни бала а йолаш йола дарбен-къаьхьатца профиланторешъ хьаЛъелгеи болх бе йолайолийнІтеллга.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерстван союзни республикаЙ Министрий Советашца ваШтІехьаьдаккха деза 1985—1990 шерашца союзни автономни республикаЙ столицашца, краЙни областийн центрашца алкогола тІоагІа тІехьабаьнначеи алкоголизм дегаеи наха ГІулаьс ГІо дара (анонимно) боьхаьна расчетни нарнологически кабинеташ амбулаторешца хьелеш, сихде деза ужуна дувзаднача хала лазарашца, къаьстта туберкулез кхиттача, хронически алкоголизмах цамогаш барашца ниІІа дарбе дара йола лаьрхІа наркологически отделеешн юрташца районий юкъАра наркологически диспансераш (поликлиника.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерства наркологически диспансераша хьаС еза предприяттешца антиалкогольни пропагаНда ваШтІехьаьккхарн алкогола тІоаГІа тІехьабаьнharaш профилактически медицински ГІо дарарш йола лаьрхІа кабинеташ, хІаьта иштта цу тайпарча наха (анонимно) дарба дара йола кабинеташ; республикаЙ, краЙ, областийн наркологически диспансераша ВаШагІчеза еза дийнахьа а бус а болх бен реним а йолаш йола алкоголизмах ваьхьа боьрама тешшал дара йола кабинеташ.

Медицинскин промышленнота Министерства Іалаше деза 1985—1990 шерашца алкогола тІоаГІа тІехьабаьнначеи даран ужаьхьаьгІолизмах цамогаш барашца дарба дарш йола молхаЙ средташ арахецилгга.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерствон СССР лаьхьерен ваьхьерен лаьхьІ-ГІа образование Министерствон де дезар да наркологически учрежденей сеть дегІаьхьарга хьежаш доаррга наркологиН наркологеГІа болна фельдшераш кийчбелгга шердара ТІедерзадь ГІулаьхьаш дар.

СССР просвещение Министерство, СССР профессионально - технически образованеи йола ПаччахьаьлкхеН комитет, СССР лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа образование Министерства белгалдаь деза школашца Іомадеча общественно - политически, гуманитарни, естественни дисциплинаЙ курсашца, «профессионально - техниче с к и ч училищашца, лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа дегІаьхьа заведеешца антиалкогольни кхетам балара дегашаш.

РСФСР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМЕ

«ТІехьаьккха малар меларашта, алкоголизмана дуьхьала лоаттабу къовсам чІоагІбара, маларашца доахилга дІаДаккхара де дезарий хьакъехьа» Указ тІаЙйцаш РСФСР Лакхехьарча Совета Президиумо.

I. ОБЩЕСТВЕННИ МОТТИГАШКА СПИРТА МАЛАРАШ МЕЛАРАХИ ОБЩЕСТВЕННИ МОТТИГАШКА МЕННАВЕХА ВОЛАШ ХИЛАРАХИ БОЛА БЕХКТОКХАМ

1. Улицашка, стадионашка, скверашка, паркашка, массе а тайна йолча юкъарча транспорта тІа, кхьча ужаьхьаьгІ-ГІ, общественни мотТигашка, хьаьна ГІулаьс ГІо дара (анонимно) боьхаьна расчетни нарнологически кабинеташ амбулаторешца хьелеш, сихде деза ужуна дувзаднача хала лазарашца, къаьстта туберкулез кхиттача, хронически алкоголизмах цамогаш барашца ниІІа дарба дара йола лаьрхІа наркологически отделеешн юрташца районий юкъАра наркологически диспансераш (поликлиника.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерства наркологически диспансераша хьаС еза предприяттешца антиалкогольни пропагаНда ваШтІехьаьккхарн алкогола тІоаГІа тІехьабаьнharaш профилактически медицински ГІо дарарш йола лаьрхІа кабинеташ, хІаьта иштта цу тайпарча наха (анонимно) дарба дара йола кабинеташ; республикаЙ, краЙ, областийн наркологически диспансераша ВаШагІчеза еза дийнахьа а бус а болх бен реним а йолаш йола алкоголизмах ваьхьа боьрама тешшал дара йола кабинеташ.

Медицинскин промышленнота Министерства Іалаше деза 1985—1990 шерашца алкогола тІоаГІа тІехьабаьнначеи даран ужаьхьаьгІолизмах цамогаш барашца дарба дарш йола молхаЙ средташ арахецилгга.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерствон СССР лаьхьерен ваьхьерен лаьхьІ-ГІа образование Министерствон де дезар да наркологически учрежденей сеть дегІаьхьарга хьежаш доаррга наркологиН наркологеГІа болна фельдшераш кийчбелгга шердара ТІедерзадь ГІулаьхьаш дар.

СССР просвещение Министерство, СССР профессионально - технически образованеи йола ПаччахьаьлкхеН комитет, СССР лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа образование Министерства белгалдаь деза школашца Іомадеча общественно - политически, гуманитарни, естественни дисциплинаЙ курсашца, «профессионально - техниче с к и училищашца, лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа дегІаьхьа заведеешца антиалкогольни кхетам балара дегашаш.

II. ПРОИЗВОДСТВЕ СПИРТА МАЛАРАШ МЕЛАРАХ БОЛА БЕХКТОКХАМ

3. Производстве спирта маларашца менначарна (балха моттигашца, предприяттей, учреждеей, организацей помещеешца, коашка) е менна болаш балха тІа хьаНнарашта администрацийн бехк бу кхьа тумагара йхх туМага кхаччалца ГІод а тохаш.

4. Шоай ларарча болхлошца производстве спирта маларашца молача даьхьа лоаращ хиннча е менна вола болхло балха Тера ваннхара де дезар ца даьча е спирта маларашца мийнйа мотти къайлайнЬьаьча е царна карта бола болхлой менна болаш балха бехкар къайлайнЬьаьча е ГІулаьс ГІо дара (анонимно) боьхаьна расчетни нарнологически кабинеташ амбулаторешца хьелеш, сихде деза ужуна дувзаднача хала лазарашца, къаьстта туберкулез кхиттача, хронически алкоголизмах цамогаш барашца ниІІа дарба дара йола лаьрхІа наркологически отделеешн юрташца районий юкъАра наркологически диспансераш (поликлиника.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерства наркологически диспансераша хьаС еза предприяттешца антиалкогольни пропагаНда ваШтІехьаьккхарн алкогола тІоаГІа тІехьабаьнharaш профилактически медицински ГІо дарарш йола лаьрхІа кабинеташ, хІаьта иштта цу тайпарча наха (анонимно) дарба дара йола кабинеташ; республикаЙ, краЙ, областийн наркологически диспансераша ВаШагІчеза еза дийнахьа а бус а болх бен реним а йолаш йола алкоголизмах ваьхьа боьрама тешшал дара йола кабинеташ.

Медицинскин промышленнота Министерства Іалаше деза 1985—1990 шерашца алкогола тІоаГІа тІехьабаьнначеи даран ужаьхьаьгІолизмах цамогаш барашца дарба дарш йола молхаЙ средташ арахецилгга.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерствон СССР лаьхьерен ваьхьерен лаьхьІ-ГІа образование Министерствон де дезар да наркологически учрежденей сеть дегІаьхьарга хьежаш доаррга наркологиН наркологеГІа болна фельдшераш кийчбелгга шердара ТІедерзадь ГІулаьхьаш дар.

СССР просвещение Министерство, СССР профессионально - технически образованеи йола ПаччахьаьлкхеН комитет, СССР лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа образование Министерства белгалдаь деза школашца Іомадеча общественно - политически, гуманитарни, естественни дисциплинаЙ курсашца, «профессионально - техниче с к и училищашца, лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа дегІаьхьа заведеешца антиалкогольни кхетам балара дегашаш.

III. КХУВШ БОАГІАРАШЦА МАЛАРА БОЛА БЕХКТОКХАМ

7. Кхувш боагІарашца бахалца малийтара даьхье бехке бола даьй е кхьбола нах, нагахьа санна ух ГІулаьхьаш ший характераца дилларча ГІулаьхьаш бехктокхаме оза безашц деце, административни бехк бу царна пхе тумагара иТТ тумага кхаччалца ГІод а тохаш.

Уьх статья тІа хьалхарча даьхьа тІа белгалдаьхьа ГІулаьхьаш карагІаьдинча сага общественни мотТигашка менна-веха волаш хиларах шера шоаЙ административни бехк бу хьаьгІ-ГІ, ужаьхьаьгІ-ГІ, ГІулаьхьаш пхе тумага кхаччалца ГІод тох, е цхьаьна бетТагара шин бетТага кхаччалца алапех тхьо процент кІал а хьо-наьдаьн, хІаьта иштта ГІулаьхьаш ГІо дарбен-къаьхьатца профиланторешца хьалъелгеи болх бе йолайолийнІтеллга.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерствон союзни республикаЙ Министрий Советашца ваШтІехьаьдаккха деза 1985—1990 шерашца союзни автономни республикаЙ столицашца, краЙни областийн центрашца алкогола тІоаГІа тІехьабаьнначеи даран ужаьхьаьгІолизмах цамогаш барашца дарба дарш йола молхаЙ средташ арахецилгга.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерствон СССР лаьхьерен ваьхьерен лаьхьІ-ГІа образование Министерствон де дезар да наркологически учрежденей сеть дегІаьхьарга хьежаш доаррга наркологиН наркологеГІа болна фельдшераш кийчбелгга шердара ТІедерзадь ГІулаьхьаш дар.

СССР просвещение Министерство, СССР профессионально - технически образованеи йола ПаччахьаьлкхеН комитет, СССР лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа образование Министерства белгалдаь деза школашца Іомадеча общественно - политически, гуманитарни, естественни дисциплинаЙ курсашца, «профессионально - техниче с к и училищашца, лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа дегІаьхьа заведеешца антиалкогольни кхетам балара дегашаш.

Уьх Указа 3-чен 4-чен статьаш тІа белгала ма даккхара, боьхьаш телхарА доШ дувцаргда халъха депутатий районнин городской, городдашкарча районий, поселковни, юртий совЕтий исполнительнаш - комитеташкарча administративни комиссеша, халъха депутатий поселковни юртийн Советий исполнительни комитеташа е халъха депутатий районни, городской, городдашкарча районни исполнительни комитеташкарча малараш мелачарна духьала къовсам лоаттабара йолча комиссеша.

6. Уьх Указа 3-чен 4-чен статьаш тІа лаьрхІаеча бесса, боьхьаш телхаьна ма сий а общественни куц а доадеи менна-веха волаш хиларах предупреждений яра хьисапе administративни бехк бу е шин тумагара кхаьгІ-ГІ тумага кхаччалца ГІод тох.

Administративни бехк баьчуГІ тІехьаьГІа шера шоалаГІа уж ГІулаьхьаш карагІдоале, administративни бехк бу кхаьгІ-ГІ тумага пхе тумага кхаччалца ГІод тох.

Уьх статья тІа хьалхарча даьхьа тІа белгалдаьхьа ГІулаьхьаш карагІдаьннача сага общественни мотТигашка менна-веха волаш хиларах шера шоаЙ administративни бехк ба хиннабаьс, administративни бехк бергба пхе ГІулаьхьаш тумага кхаччалца ГІод тох, е цхьаьна бетТагара шин бетТага кхаччалца алапех тхьо процент кІал а хьо-наьдаьн, administративни бехк бергба пхе ГІулаьхьаш тумага кхаччалца ГІод тох, е цхьаьна бетТагара шин бетТага кхаччалца алапех тхьо процент кІал а хьо-наьдаьн, хІаьта иштта ГІулаьхьаш ГІо дарбен-къаьхьатца профиланторешца хьалъелгеи болх бе йолайолийнІтеллга.

СССР ужаьхЦено лорайра Министерствон СССР лаьхьерен ваьхьерен лаьхьІ-ГІа образование Министерствон де дезар да наркологически учрежденей сеть дегІаьхьарга хьежаш доаррга наркологиН наркологеГІа болна фельдшераш кийчбелгга шердара ТІедерзадь ГІулаьхьаш дар.

СССР просвещение Министерство, СССР профессионально - технически образованеи йола ПаччахьаьлкхеН комитет, СССР лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа образование Министерства белгалдаь деза школашца Іомадеча общественно - политически, гуманитарни, естественни дисциплинаЙ курсашца, «профессионально - техниче с к и училищашца, лаьхьерен юкъерчен лаьрхІаГІа дегІаьхьа заведеешца антиалкогольни кхетам балара дегашаш.

Уьх Указа 3-чен 4-чен статьаш тІа белгала ма даккхара, боьхьаш телхаьна ма сий а общественни мотТигашка менна-веха волаш хиларах предупреждений яра хьисапе administративни бехк бу е шин тумагара кхаьгІ-ГІ тумага кхаччалца ГІод тох.

Administративни бехк баьчуГІ тІехьаьГІа шера шоалаГІа уж ГІулаьхьаш карагІдоале, administративни бехк бу кхаьгІ-ГІ тумага пхе тумага кхаччалца ГІод тох.

Уьх статья тІа хьалхарча даьхьа тІа белгалдаьхьа ГІулаьхьаш карагІдаьннача сага общественни мотТигашка менна-веха волаш хиларах шера шоаЙ administративни бехк ба хиннабаьс, administративни бехк бергба пхе ГІулаьхьаш тумага кхаччалца ГІод тох, е цхьаьна бетТагара шин бетТага кхаччалца алапех тхьо процент кІал а хьо-наьдаьн, хІаьта иштта ГІулаьхьаш ГІо дарбен-къаьхьатца профиланторешца хьалъелгеи болх бе йолайолийнІтеллга.

Administративни бехк баьчуГІ тІехьаьГІа шера шоалаГІа уж ГІулаьхьаш карагІдоале, administративни бехк бу кхаьгІ-ГІ тумага пхе тумага кхаччалца ГІод тох.

Хьалха зулам дарах суд яь, уж санна доаГІа ГІулаьхьаш карагІдийна вола саг, уьх уьнаьца 14-чен 15-чен статьашца тІа лаьрхІаеча бесса, бехктокхаме оз чувалца ха тох шин шерага кхаччалца е исправительни балхаш дайт цхьаьна шерагара шин шерга кхаччалца.

15. ЦІагІа доаккхаш дола малар, чача, арака, дитномара къаранъ, ниІ е цІагІа хьедеш дола кхьдола спирта тоаГІа малараш мах хьаІоах, ГІулаьхьаш хьежаш ГІулаьхьаш ГІо дарбен-къаьхьатца профиланторешца хьалъелгеи болх бе йолайолийнІтеллга.

VI. КОРТА БОХАБУ МАЛАР МЕННА ВОЛАШ ТРАНСПОРТНИ СРЕДТВАШ ЛЕЛАЯРАХ БОЛА БЕХКТОКХАМ

18. Водителаш, беха болаш транспортни средташ леларах, лелаш ельча, масех тайпа автомобилаш, тракторашца кхьйола шоаш лела машинаш, трамвайш а тролейбусаш а, иштта мотоциклаш кхы тайна механически транспортни, средташца, иштта вехача сагара лалла транспортни средство ДІаЯлярах administративни

КПСС XXVII СЪЕЗДА НАКЪАДОЛХАШ

Социалистически яхьа оагІув

ПЯТИЛЕТКА ХЬАЛХАЛАТТАР

**Назрановски ПМК-432 коллективе меттел из чуйоагІача «Чечингсельстрой» треста дуккагІоллча ГІишлонкошта дика йовзаш цар чІоагІа доарХІаш я Местоева ПаьТІамат. Даим социалистически яхье хьалха а латташ, дог ГІоздоХа тоха ташаш доахаш хиларра даьлнад цун сий къхьегама коллективе. 1987 шера дез цу цхьан моттигге балха моттиг да хуящаш къхьегаш я ПаьТІамат. ГІишлонхой балхах тІехдика кхеташ, ший а новкъостий а къхьегам ма хетта дика вашІтІехьаьнгІ хоьш хилярах терра ГІишлонхой комплексни бригадина керте оттаю из. Хаддараз ПМК-432 бригадашта юкъе яьржача социалистически яхье хьалха латташ хьайоаГІа цун коллективе. Ше кхоачашцен дола ГІишлон балхаш дикен тІехдикеч мара а ма хулийташ, хІара сменаГІа нормаш 125 — 130 процент кхоачаньцо цо.

Ши-шеГІа хьахулаш дац иштта толамаш доахилга. Денна итогаш ю бригадира ший коллективо дахьача толамий, кхоана хьахьаьнна керда мулаш дахара доккхаГІдола декхарш хьалхашка уьттаду цунна. Бехнтохьаьнна участкашо йоИхкагІа опыт йола ГІишлонхой я уьттабеш, хІаранегара доагІашдар хьадех бригада кулгалхочо, нагахь эше моллагІчуьнна гІо де кийча а я из.

Хьаьнала къа а хьегаш, ший декхарш цІена кхоачашцен вода саг массаза а хиннав вай мехка сийдолаш. Царех я ПаьТІамат а. Цун производственни хьокъамаш бедиг а доахаш, тийина совГІаташ дукха да. Царна юкъе я вай мехка эгара дезаГІа дола совГІат доарХІаш йола В. И. Ленина орден. Иштта цун наьхьа тІа лепаш я Ленински юбилейни медаль.

СУРТА ТІА: комплексни бригада бригаднр П. Местоева.

Н. ПЛИЕВА сурт.

ДИКАГІБАРАШЦА НИЙСЛЕ!

Къахьегама а политически а хьинар чІоагІа аййна болаш тІаийдар НохчГІаГІай къахьегамхоьа парте ХХVII съезд гулъаьрна йола КПСС ЦК апрельни (1985 ш.) Пленума решени.

ТІа-ТІа шераГІа яржаш латт производственни коллективашка «1985 шера а е ц цхьайтаГІа пятилетка а план толаме кхоачашъе, даха ма доагІаРа духьала гІо КПСС ХХVII съезда» яхьа денозаГІа йолаенна социалистически яьх.

Хьаннаре къахьийгар республика индусре балхахоьа майна хьалхарча ахте а. Хьаьхьа иштта 20 апреле 4 маен коммунистически субботниншца хиннача деношка а. Эттара дакъаГІча къахьегама овсарлен хьокхаьнна гойтар цар цу деношка. Республика ерригача промышленносто (юкъех ца йоаЛаш йола производственни цинл йолча предприятеннара дІаьнийккхеча) арахийцар 3,5 миллион сома маьхьа продукци, 1,2 миллион сома маьхьа да кхоачашдаь подрядни балхаш, пятилетка фонда юкъедахийтад 900 эзар сом гаргга дола хьийгача кхьх доагІар.

Из да вай республика производственни коллективашца мохк экономически а социально а деГІаахара темпаш лакхъера дахьъера парте хьалхаьнна оттадь декхаршца кхоачашдеча льаьда дакъа.

Иешига ер вай республике цхьайтаГІа пятилетка чакхйолача шера хьалхарча деношка денз хьинаре кхьегама, тІаийдаь социалистически декхаршца сийденна кхоачашцу, материалех кхом беш пайда нийсу, производства эффективность лакка доаттаю хьалха латта коллективашца.

Деррига хьалкъа ПІЕ доДа Коталон Дн хьатІаькхоачаш латташ кхьхар мехкдьаттахошка деГІаш чІоагІа ГІоздаьХа Ленинна орден лелаоча «Грознефть» яхача производственни объединенена Сийлахь-боккхача Дайнехка тІем тІа Котало воаькхача доькхо кхьхьегаш дакъа лаьарагІа 1-ча сентябрь на Даймежка тІема орден хьожаярах боа хоам. Вай деношка а, тІагІерттта кхьегаш тІема шерийн традицеш хьал а доаттадеш, толаме кхоачашъьйл дар 1985 шера 4 беттА план.

Продукци дІаЛихйтара план 102 процент кхоачашъьйл объединене, планал совГІа дьаькхад 19 эзар тонн мехндьаттен 11 миллион куСометр газ, тІаийдаьча социалистически декхарех планал совГІа шера даккха дезА мехндьаттА 25 эзар тонни яккха еза газ 7 миллион кубометр йолча.

Хьалхарча квартале кхоьйл «Грознефть» объединене коллективо ватт-сахьат электроэнергиГІ, 80 тонн совГІа бензини дизельни доагорн. Уж ресурсаш кхоачамболаш ер суботник хиннача ГІаьнийсла кхоьдьча доагорен материалийн чотагІа болх бара.

ЦхьайтаГІа пятилетка чакхйолаь цу дІаьнийккхеча ца хьалхарча деношка денз толаме хььхьегаш я «Промавтоматика» яхача Нилмапроизводственни объединене Опытни завода коллективе Продукци дІаЛихйтара бИ беТта план 107 процент кхоачашъьйл цу заводо, производства боарам 18 процент 16 дакхбеннаЬ дІадахача шера цу юкъаца нийсдича. Къахьегама овсарле лакхъара задани 102 процент кхоачашъьйл, 2,2 процент сов дьаьнна 1984 шера хьалхарча бИ беТтача нийсдича цхьан боллхочо хььдер. Задани а декхарш а лаьрІаГІа кхоачашъьйл догонорех продукци лоаттарца план. Хьалкъа эша товарш арахецара план 103 процент кхоачашъьйл, 0,5 процент сийденца лоарХІаеш йола а эффективни болх беш йола а лоьхденнад продукцера дІадодар.

Предприяте коллективо ІаЛаьнадьд дерригача кертерчаьнна дукаьдой техникэкономически хьокхамаш кхоачашдеЛГа.

ВашІтІехьа а дика а бу болх «Оргтехника» яхача Ивановски коллективо. БеттагІара беттагІа кхоачашъю уьттаьнь планови заданеш, ишта толаме кхоачашъьйл кхьхьегама овсарле лакхъара план Карабулаларча химреагентий завода, Грознеречен, Гудермесерчен «Нефтехимзапчасть» заводаца, «СоюзавтоагстроМ» ВНПО опытно-экспериментальни заводо, Грознерча ремонтно-механически предприяте, «Аргунводпром» объединене, кхьчча коллективашца.

1984 шера хьалхарча бИ беттага нийсйча дикна дегІаЛоаЛаьйл кхьхьегама овсарле: Гудермесерча медицински инструментий заводо — 6,5 процент, Шаьларчен Ермоловскерчен мехььнгІбоахамаца — 7 — 9,6 процент, «Автоспецоборудование» салача опытно-экспериментальни заводо — 8,9 процент, макаронни фабрика — 5,8 процент, кхьчар.

Амма вІалла дуйка а яц ГІулакхан ишта латташ йола предприятеш. Из вайна новкъадале а, йолаш я къахьегама овсарле лакхъара хьакъехьара планови задаеш кхоачашъеш йоаЛа предприятеш, ишта хиннА а ма Іеш, дукхача предприятенна къахьегама овсарле лакхлуш ца хиларал совГІа холлу. Ишта, цхьан болхлочо хьадеШдар 5 процент нахкабаха, «Трансмаш» заводе, «Трансмаш» салача заводе — 5,8 процент, Биохимически заводе — 28,1 процент, цементни — 13,1 процент, «Чечингсельстрой» треста аьшкабетонни конструкцей заводе — 9,3 процент. ГІулакх ишта латташ хиларра бахьанаш дуйка да, амма царех керттерлар да къахьегам эсала вашІтІехьаннкар, къахьегама лелаьнна лоьх хиндо, материально-технически Іадашо во хиларг.

ІІаьхХача хана пайда ца эшаш латт производственни нийсдиг уьк заводашка: «Трансмаш», цементни, Назрановски, Малгобески, Стапропмольскони кирпишн еча заводашка, Грознерча кога ГІирг а, Назранерча трикотажни фабрикашка, «Чечингсельстрой» ашкабетонни конструкцей заводе, Ийй доаккхачеш № 6 йолча маьхьх ечен заводашка.

Производственни нислех сизза пайда ца нйбар бахьан долаш цу предприятеш ТІаьхс халкъа боахама чІоагІа эшаш йола продукци.

Доагорах, энергех, материалех, кхьча ресурсех кхом а беш пайда нйбарах дукйн. Из деррига а Іаткъар дерригача балхах хьахиннарашта.

ЛертІа дархІа а ла а йийн йолаш дац дукхачаьна предприятешка машиниех, оборудованех, бийдалех, материалех эсала пайда нйбеш хиларг, къахьегама дисциплина дуйка ахар. КПСС ЦК апрельни (1985 ш.) Пленуме ше йьча доклада тІа М. С. Горбачева кертагІдьыьнкар: «Къахьта доарХІаме да таьхьа сан гордолин дисциплинеи чІоагІарца дош. Из да производственра а бахача наха ГІулакхан деча сферера а. общеста вахарреи бьегреи, ХІара къахьегача ячейкера, ХІара городера, ХІара юртара порядок а чуЛоаьнн дола, советник наха шера кхетадеи дола таханарча дено чІоагІа ДІадехар». ХІаьта цу лостамагІа тІагІерттта, хьдаьнна бе беза болх республикан ХІара къахьегама коллективе.

Хоьш доагча бесся, производственна интенсификаци яра кертера ниьнь къахьегама овсарле лакхъар ба. Цу лостаме иешига дац керда техника юкъейоаларга, производствоен къахьегамаи ВашІтІехьаннкара, хьалха латта коллективашца, наьха творчески хьинар айдара тІаьрзадь ГІулакхан. Иешига ер вай республике цу хьокхамаш ГІулакхан. Иешига ер вай республике цу хьокхамаш ГІулакхан. Иешига ер вай республике цу хьокхамаш

Хургболча хъуекъаа йоакхо еш

БАЬЦЦАРЧА КХАШКА...

Кіъахьегама хьинар чІоагІа айдемна къхъегаш я «Солнечный» яхача баьцадараш леладеча совхоза йоцкъа коллектив. Лаьттанца балхаш дерий говзал йоахча хилар, цар болх вІашІехьаьлаьнал хаьжа биэза пайда эца. Іа діаьхьа хилари біаьсти тІехьалярн бахьан долаш тІаэтта халонаш діаяха. Эгтара дигаІа йоЗча агротехнически чяна діайийра 915 гектара тІа помидораш, нарсаш, кьаьл, баьццара горошек, кьыдола баьцадараш.

— Цу наькъаца хьайир оаха 11-гІа пятилетка чаьйоалча шера тІайіца декхараш кхоачандара ноІа кійле, — йоах совхоза директора Ибратим Магомедович Дудаева. — Кхыча тайпара бе йиш а яц тха-я болх, хІана аьлча оаха толамаш дахарІа КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК карара кара тела ЦІе байранх ма еннайий тхона. Хіаьта оаха декхар а оттаьлаьл тхоаша хьалхаька из цхьаннена а діа ца яла.

Дувца дезаш а дан-денхар хало хилараш, аьмца кхоачаьдуларелаш да. Пятилетка план диз шера кхоачаьлъ совхоза коллективо, хІапо паччаьхьалхьенна ліаІун ноІа продукци еррига а планал совгІа я. Хіаьта кійлаг а яц: укх шера 13500 тоІн діаІна лаьрхІад баьцадараш леладераша. Из 2700 тоІн планал совгІа я.

Денна доІн іхоачаьнгара овсарле лакха йолаш а дика а хьега деза кьа. Болх иштта барагІа, тІехлина лоарХІаьбир лаьттарш йолаш бахьан дераш декхара хьалхарча даьхьах, Дерригача кхаьшка геттара дика тІаьяьнал діайина тІамаш. Уж дика дегІаІоаг тІаш латт .Амма лакха хьувкъам чубара, болх темпаш лох цв ешІ ер беза Діаьо а. Керттердар да хІана діайийнача тІамашца еррига тІулаьх ханнаьха а дика а лар. — Іу даьхье даьрадаш кІезнга дан, — цаьрг даьхьа керттерча агронома Юсупов Іаьхьа.

РЕПОРТАЖ

Лечас. — Баьццадараш діа а деле дина тоаДир оаха лаьтта, зяба макха баьккхар, органически а минеральни а удобренеш хьоаг. Оаса дуХьаьла гербицидаш техар, Хіаьта баьццадараш діадувш гица цхьана тайсар лаьтта гранулированни тукъш. Кхы тІехьа а да баьллийца баьццадараш діадийнача Іаьнгара. Іа ноІ а ца йяла.

Дувца дезаш а дан-денхар хало хилараш, аьмца кхоачаьдуларелаш да. Пятилетка план диз шера кхоачаьлъ совхоза коллективо, хІапо паччаьхьалхьенна ліаІун ноІа продукци еррига а планал совгІа я. Хіаьта кійлаг а яц: укх шера 13500 тоІн діаІна лаьрхІад баьцадараш леладераша. Из 2700 тоІн планал совгІа я.

Денна доІн іхоачаьнгара овсарле лакха йолаш а дика а хьега деза кьа. Болх иштта барагІа, тІехлина лоарХІаьбир лаьттарш йолаш бахьан дераш декхара хьалхарча даьхьах, Дерригача кхаьшка геттара дика тІаьяьнал діайина тІамаш. Уж дика дегІаІоаг тІаш латт .Амма лакха хьувкъам чубара, болх темпаш лох цв ешІ ер беза Діаьо а. Керттердар да хІана діайийнача тІамашца еррига тІулаьх ханнаьха а дика а лар. — Іу даьхье даьрадаш кІезнга дан, — цаьрг даьхьа керттерча агронома Юсупов Іаьхьа.

Совещане къамаьлаш даьрадаш белгалдаьлъхьхар цхьаьна тІа ешІ ер беза Діаьо а. Керттердар да хІана діайийнача тІамашца еррига тІулаьх ханнаьха а дика а лар. — Іу даьхье даьрадаш кІезнга дан, — цаьрг даьхьа керттерча агронома Юсупов Іаьхьа.

Совещане къамаьлаш даьрадаш белгалдаьлъхьхар цхьаьна тІа ешІ ер беза Діаьо а. Даьдахьа ма леладера совхоза йоцкъа коллективо. Даьхьаьнца балхаш дан йоаг йоацаш эсала вІашІехьаьлаьхьа хилар. Масела, Шелковской районе «Коминтерн» яхача колхозе 1984 шера хІара устагІана тІера 6,3 килограмм тха а доаккхаш 100 шайна тІехьара 101 іаьхар хьалхебаьбаьле, цу районерча Ленина цІерагІа ца колхозе даьккха тха 3,5 килограмм мара дан, хІаьта хьалхедаь іоахарйі а 82 корта да. Иштта масалан доаладе йиш я кьыча районашкара доахаьмех а.

Геттара эсала да цхьаьнгара бригадин хьоькъамаш а. Шелковской района Ленина цІерагІа колхоза воккхагІа ноІа жа іуно Балаев Салман цхьаьнгара бригадо мехпизаторш ба. Цудухьа массаналкара хьаьхоэаш да тракторана ду таташ, Гранулированни тукъашца бьаьнгаш ца ешІ ер беза Діаьо а, е а хоьш ю мугІаьрата іокъе культивацин опыт йолча мехпизаторашца Ахмадов Саидэмина, Виситов Бахас, Аспмерзуев Іаддал-Вахида, кьычар. Хіаране шозза тІех хоачаьнгъю цар сменни заданеш.

Бийсина а саьнйгаш трактористаца Тарамов Саид-Эмина, Оздамиров Іарбе, Анзоров Майрабека баьцоаІІаьта зе дечя хІамашцарен лаьарашцарен хьоькъан. Іо хьаьк доаллача химикатий раствор етт цар плантацешта.

Дукха болх ба уж деношца механизаторашца Мизаев Суттанбийца, Дудаев Мусийна, Заирнен Іусама, Эцаев Джамалайна, кхычарна тІаЛаттар. Дукха хІана ца эпишш дійнахьа а бус а болх бу цар лелаеча ДДН-100 яхача хий деттача агрегатаца. ДоґІаи хьисане хий деттача установкаца хІара деннен бійсиннен 50—60 гектара тІа дийнача баьцадараШта хий тох совхоза механизаторашца.

— Хий-м дукхаІа я тоха йиш йр, — яхаи раьза воаІаш ва керттера агроном. — Амма кІезнга да ханала чура хий. Цудухьа пюллагІа смене дуХьаьл пхи установкин мара хилаш хий детташ.

...250 гектара тІа йийна баьццара горошек эиза тохаш йоаІІа. Иийса да хьаьГаьлъпара чаьрий, ноаждорий, кабуций, кхыча баьцадараий мугІаьрашт. УрагІа йолхаш лаьтт, кІарцхаьлаш санна йоаІа, хоийн саьмарсьелсин лоарІІаьрт. Массанахьа а гуш я діайийнача хІамашта гІулаьх деш а ланга хьувкъам кхебара кхоьсам лоаттаБеш а ІІоаІ тракторий агрегаташ дуккха нахн.

П. ХАЛУХАЕВ.

ЖА ЛЕЛАДЕРАШ ДАГАБЬЛАР

«Шелковский» яхача госплемзаводо 32 заар гаргта устагІа лелабу. Діаьхьа шера 742 заар сом дийца хІара бохьама, планагІа хилн боаГІар 200 заар сом болаш.

Укх деношца госплемзаводе республиканнан совещанни хилар. Нохч - ГІалгІай АССР Министрий Совета председателса хьалхарча заместитела С. Н. Конухов-ца лоацца къамаьл даьчуа тІехьаГІа жа леладера хьалхьхьа доклад йир республика юртбоахама министра М. А. Арбиева. Цох лаьца къамаьлаш дир жа леладеш дуйна боахамий кулгалхоца, агропромышленни объединенней болхлоца, зоотехниран-специалисташ, бокхагІоблча жа іуца.

ДЕШАРХОЙ ТЕРКАМГА!

1985 шера 18 мае, 24 мае 14.00 сахьат даьлча республикан город Грознен школай дешархошта дола «Хьайийлаца наІарий дІ» хул Грозненски мехкдаьттА техникуме.

Приемни комиссе.

ТЕЛЕВИДЕНИ

18 МАЙ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Хъ».
8.15 — «Ша тІа язъо сочинени» яхача іилма - довзийтаьна фильма премьера.
8.50 — «АБВГДейка».
9.20 — «Мича хиннан хьо, Одиссей?». Художественни фильм. 3-гІа серия.
10.30 — «Дика товараш дуйхагІа».
11.00 — «Ер шоана могарг-да».
11.45 — Музей дуйнен халхьашца юкъера ди.
12.25 — «Шедар а наькъагІара доллаву» яхача телевизионни документальни фильма премьера.
13.15 — «Монологаш» яхача фильма - концерта премьера (Ленинград).
13.35 — «Дезаи школеи». Тележурнал.
14.05 — «СелаІад» яхача хьалхьа ихьоІІана дуйнен халхьашца юкъера телевизионни программан VI-гІа фестиваль «Сантур» (Инди).
14.30 — «Кердадараш».
14.45 — «Іаьргаштта гуттдер — тешаІ хьалхадер».
15.45 — Политически обозревателла Г. В. Прянина ньмаьлъ.
16.15 — «Кердадараш».
16.20 — «Пайда» яхача мультфильма премьера.
16.35 — «МакарагІа, котьвргхинарах бог тийша хиларг». Телевизионни документальни фильм.
17.40 — «БьацоагІай дуне».
18.00 — «Цирка арена тІа».
19.00 — Футболах йола СССР чемпионат. «Спартак» — «Торпедо» (Москва). 1-гІа тайм.
19.45 — М. Горьке романа мотивех оттадьаьча «Капитан Франасс» яхача телевизионни художественни фильма премьера. 1-гІа серия.
21.00 — «Хъ».
21.35 — «Илли-85». Минсиера передача.
23.20 — Дуйнен велогонна, ПНР-ера передача.
23.40 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — Іуйранара гимнастика.
8.15 — «Могаш хила безам бале».
8.30 — «Іуйранара почта» яха музыкальни передача.
9.00 — «Музей портрет». Телевизионни фильм.
9.25 — Ашарашн йоих Ленинсин комсомола преме лаурехьа хаьлъ «Инструментий «Калина» яхача оркестро (Ростов-на-Дону).
9.55 — Томски телевидене студе программа.
11.10 — «В строю едином». Останкинно Концертни студера музыкальни передача.
12.40 — «Путешественний клуб».
13.40 — «Массанешта йола стадион».
14.15 — Фильм — бераштта, «Гургал бетт, ниІ хьаьлла».
15.20 — «Дунен халхьашца юкъера обозренин».
15.45 — Ю. Рябчинсинена хеталъ дуйнен халхьашта юкъера байдарийцаьн наноцаьн нем дарах йола кьаьл».
16.15 — г. Петрозаводскерча «Келоваьл» яхача Финсин Паччаьхьалхен драматически театра фильма-спектакла премьера. «Финляндинсин эпоса мотьхаьмех.
18.00 — Футболах йола СССР чемпионат. «Спартак» — «Торпедо» (Москва). 1-гІа тайм, кІира.
19.45 — «Кинопутешествие эльманах».
19.20 — «Телевизионни хьаьшаьца».
20.00 — «Бийса даьхьала хиЙна шун, бераш». Мультфильм. «Динозаврий».
20.15 — «Делегатсиера музей». «Кислинсин питьи».
20.35 — Стендоан герз кхуьсарах йола дуйнен халхьашта юкъера йохкий оркестр «Москвин йоах» приз».
21.00 — «Хъ».
21.35 — «Хьеьмаргда тхо, хозавола». Телевизионни художественни фильм.

19 МАЙ
В. И. ЛЕНИНА ЦІН ЛЕЛАЮ ЕРРИГСОЮЗНИ ПИОНЕРИЙН ОРГАНИЗАЦІ ХЬАКХЕЛЛА ДІ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Хъ».
8.35 — «Салют, пионери!». Концерт.
9.20 — «Спортлото». 20-гІа тираж.
9.30 — «ГургаІа».
10.00 — «Советски Союза ГІулаих ду аз!».
11.00 — «Могашле».
11.05 — «Іуйранара почта» яха музыкальни передача.
12.15 — «Гіишлошлярн архитектурен». Кинонурнал.
12.30 — «Юрмала СССР».
13.30 — «Музыкальни иноси».
14.00 — М. Сиваков. «Іштта хургда». СССР Союзий Паччаьхьалхен академиченсин ЗІаьмагІча театрий фильм-спектакль.
16.35 — «Кердадараш».
17.40 — Мультфильмий премьера. «Тавашийна бІеІІа».
18.00 — «Дунен халхьашта юкъера панорама».
18.45 — «Халхьа музмаш».
19.45 — «Наьна дегаьнан ихьаьча» яхача документальни фильма премьера.
20.50 — «Кердадараш».
21.00 — «Хъ».
21.35 — «П. И. Чайковскерча еррига симфоний». Цинл хьаьллар, № 1 йола симфони. ДІаьнгА СССР паччаьхьалхен академиченсин симфониченсин оркестра. Хьалхара дош ела дирежера, СССР халхьа артиста Е. Светланова.
22.30 — Футбольни обозренин.
23.00 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «Зарядка е діаоттаІ».
8.15 — «Санъердаме ноткоцу».
8.30 — Ритмически гимнастика.
9.00 — «Эрсий метта хьаьмаьл».
9.30 — «Латви — са цІа» яхача телевизионни документальни фильма премьера.
10.00 — Халхьа инструментий оркестра концерт. Тадинсин радиен телевиденин.
10.40 — «Де йиш яр». Іилма-довзийтаьна фильм.
11.05 — Фальгг болча хьаьшаьлІа. «Йоацьча городера приключенеш».
12.50 — «Документальни экран».
13.50 — «Цисиях циси хІана аьнкъа». Мультфильм.
14.00 — «Іюрбаьлна советски композиторашца Ленинсин преме лауреатаьш В. П. Соловьев-Седой.
14.45 — В. И. Ленина цін лелаю Ерригсоюзни пионерсин организацин хьакхеллча Дечя. «Торжественно дош ду хІ...» яхача цикларе «Йолле, листа отрядаш» яха телевизионни документальни фильм.
15.45 — «Бердаш». Вокхі сеи йола телевизионни художественни фильм. 1-гІа серия.
16.55 — Вай хаьнарх мугІаьрашца.
18.00 — Ю. Рябчинсинена хеталъ дуйнен халхьашта юкъера байдарийцаьн «аноцаьн нем дарах йола яхьаш.
18.40 — «Федор Каржавина вахарн іуламхьаьн» яхача іилма-довзийтаьна фильма премьера. КСФСР паччаьхьалхен академиченсин оркестрин, путешественниках, просветителях.
19.00 — «Дунен кагирхойн».
19.35 — «Селаіад» яхача хьалхьа ихьоІІана йолча телевизионни программай Дунен халхьашта юкъера VI-гІа фестиваьл. «Сантур» (Инди).
20.00 — «Бийса даьхьала хийла шун, бераш». «Непользуйте ваша ганз» яха мультфильм.
20.15 — «Дунен яхьлаІІа дасъа» іилма довзийтаьна фильм.
20.40 — Стендоан герз кхуьсарах йола дуйнен халхьашта юкъера йохкий. «Москвин йоах» приз».
21.00 — «Хъ».
21.25 — «Пеньюкова хинна хІама». Художественни фильм.

РАДИО

18 МАЙ

6.40 — Иерда хоамаш (эрсий меттала).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттала).
6.50 — Керда хоамаш (гІалгІай меттала).
6.55 — Хоамаш. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
8.15 — «Грозненский рабочий», — «Комсомольское племя» газетий обзор.
8.23 — «Сердало» газета обзор.
8.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
8.33 — Передачай программа (гІалгІай меттала).
8.35 — «Юртара вахар» (нохчий меттала).
10.15 — «Керда гІулакхаш — вахарх» (нохчий меттала).
10.35 — Реклама (эрсий меттала).
11.00 — «Кьонал» (эрсий меттала).
11.30 — Литературни Нохч-ГІалгІайче (эрсий меттала), Музыка (гІалгІай меттала).
13.00 — «Краеведчесни музея залашка» (гІалгІай меттала).
15.15 — «Илли а іохке да» яха музыкальни программа (эрсий меттала).
16.00 — «Музыкальни почта» (гІалгІай меттала).

УКВ

17.00 — «Политурк». Литературни композиции.
17.30 — «Могтигерча авторий произведеннеш».
18.02 — Сайрзнара концерт.
18.30 — Иллеш, ашарашц, хаьхарашц.

19 МАЙ

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.23 — «Ленинан ненъ» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (эрсий меттала).
7.33 — Передачай программа (нохчий меттала).
7.35 — Хоамаш. Хаоттамах бола хоам (эрсий меттала).
8.25 — «Шоана дукха еза ашарашц» (эрсий меттала).
11.20 — Кіранден музыкальни программа (эрсий меттала).
15.15 — «Мунъ ха общественна рузньа да» (нохчий меттала).
16.00 — «Шиьольни глобусе (эрсий меттала).
16.30 — «Кьона тІехьа» (нохчий меттала).
18.00 — «Иллешца доттагІаи долчарна» концерт (нохчий меттала).

УКВ

18.00 — Молдаве искусствай мастерийн музыкальни концертий концерт.
18.41 — Пионераштен дешархойтен. Концерт.
19.05 — Вальс-концерт.

Доакъар кийчде болабеннаб

Диза долаш хьайбаш Іангара даьхьа шер-шера шортта доакъар кийчду «Назранонский» совхоза механизаторашца. Цу гІулаьхьа ноЗ ешІ ер беза Діаьо а. Керттердар да хІана діайийнача хІамашта еррига тІулаьх ханнаьха а дика а лар. — Іу даьхье даьрадаш кІезнга дан, — цаьрг даьхьа керттерча агронома Юсупов Іаьхьа.

— Хіаьле Альтий-Юртарча ферма кхо хьалхара яьлъ бІаь тоаІ селос ноІара чу еллаІ цар. Цул совгІа хІара дійнахьа детташ долча доахана лаьрхІа 150 тоІн кулгалаш мотт даьккхар а хьаьГадаьх механизатораша. Лоацца аьлча, дика діаболабаьб еррига доакъар кийчдара боьх, — йоах совхоза директора Дудаев Батыра.

Совхоза специалисташ разьа болаш дина хьийьлаш рапс: юкъера лаьрхІача тІа ра гектара тІера 150 центнер йоаккх, плангІа яькха йоаГІар 80 центнер йолаш.

Іуйрийна ялх сахьат даьлча діаболабу механизаторашца ноЗ болх, сайре хьатІаьхьаьчча мара комбайний, трактарий, автомобилий мотораш діа а доаддаь. Цудухьа оесаре лакха йола кхьахьг комбайнерца Местоев Башира, Зязиков Мусас, Шадиев Хьасана, Беков Іийсас, поарзаш Малсагов ГІар Суттанен Русланен, Кахрахоев Кьурсийна, кхыбаьраша,

Діадахьа шера кийчъьь хиначуч 6 заар тонн дукхаГІа а хулийташ 30 заар тонн силос ноІагашца чуйолла лерхІаш бо совхоза кулгалаш. Цу гІулаьхьа діайийнай ялта даьрхІа яраш а йолаш 3600 гектар совгІа хьажкІаш. Хіаьта хІанз рапс хьехха йоаллашъь а хьакха йоаккхаш а 500 гектара тІара люцерна.

С. СУРХОЕВ.

СУРТА ТІА: «Назранонский» совхоза дикаГІолча механизаторашца Зязиков Мусас (ьаттехьарвар); рапс хьехкаш хьайоаГІа цо лехка комбайн.

Кхоана—В. И. Ленина цІерагІа Ерригсоюзни пионерски организаци хьаьл ди

Заводской района пионерий ЦІен йиІнгий - фатангий сводни оркестр.

ЦИФРАШИ ФАКТАШИ

19 мая дезду Ерригсоюзни пионерски организаци хьехкелла дн. Цу дийнахьа (1922 шу) комсомола II Ерригроссийски конференце тІаийцар мехка масце моттигге пионерсин отрядеш хьаяра решени.

* * *

Тахан Нохч - ГІалгІайчена я 473 пионерски дружина, 4198 пионерсин отряд, 118426 пионер.

* * *

«Кружока сона, аз — отрядаь» яхача республиканскин конкурс даьхьа поацца хиначча 500 пионера еннай «Пионер-конструктор» яха цІи.

* * *

Республика пионерий лагерашка хІара шера салоІаш хуя 19 заар совгІа пионер.

* * *

Нохч - ГІалгІай АССР болх беш я 323 ученически производственни бригада, 41 школьни лесничество, 22 къхьегама а салаІара а лагерь.

* * *

Хіара шера республика 100 пионерсин дружине, 5143 зевньаШта, 1432 отряда ду «Къонача ленинцій марша правофланговаш» яха сий дозаьлъ. Тайп-тайпара болх беш йолча 914 кружоке даьхьа лоацаш ва 13294 пионер.

* * *

«Артек» я «Орленок» я яхача ерригсоюзни пионерлагерашка хІара шера вай республикера салоІаш хуя 380 совгІа пионери школьникаш.

* * *

Діадахьа шера республика пионерашен школьникашен гулдаьд 350 тонн тиша кьхьат, 6 заар тонн аьшк, паччаьхьалхенга дохьад 240 килограмм кроликий дуЛл.

* * *

Республика пионерийн школьникийн къхьегама десанто машара а фестивала а фондашта діачуденнад 10 заар сом совгІа.

Щеча галстукий пионери

В. И. Ленина цІерагІа пионерски организацена шоаш тубоагІаш хилар гойташ цІе галстукаш дезаю вай республикера біаь барайтта ззар болча кІаьнкашен йиІгашен.

«Коммунистически партте ГІулакха тІехьа доаттаьчча кьовсане нийча хилаІ», яхача тІаьхьехама, цуьа барт болаш «Даим кийча даІ» яха жоп а луш, шоай ГІулакхашца хьагойт цар коммунистически идеалашта тІехьа доаттабеча къовсама шоаш нийча хилар.

Пионерий вахарс кхьаьстта белгалдаьлна дар 198-I-85 дешара шу. Уж болх беш бар «Салют, Котало!» яхача девизагІа. Хіаьта хІана отчетно-выборни сборкаца цу Марше даьдьача толамех рапорт телаш ба.

Теркам тІа а оаш, эшаш а пайдане а дола дукха хІамаш да Нохч-ГІалгІайчен пионере дах. Царех да цар дика къхьегарш тІехдика дешарн, тимуровски болтки оттбрштаьта деш дола гІон. КИД-гІйн «Зарница» яхача тІема-спортивни ловзарен даьха лаьцар, иштта кхы дукхадарш. Пионерий кхьаьсгІа ГІулакхий пятилетке даьха а лоацаш, бераша шоаштта могар ду Кхачан программаьн 11-га пятилетка планашца кхоачаьнгара. Пятилетка ударийнех дикаГІолча 15 пионер укх шера «Артек» яхача тІа пионерсин лагере Ерригсоюзни слете хиннаь. Царех ба Нарсеев юкъера школа Щербакова Ольга, Ачхой-Мартановски юкъера школера Лозовский Александр, Сарегин юкъера школера Ибрагимов Руслан, Назрановски № 3 болча юкъера школера Бекботов Ахьмад, кхыбаьр.

Хіаьта пионерски слетага кийчъьь юкъе зааран бераш да дешархой производственни бригадай, школьни лесничества, хьайбаш лелаьдарш хьехарнарнан заевкІий балха юкъе даьха лаца кийчъьь, уж хургба молхаьта баьшш гулъеш, школа поменешена ремонт еш, коньаш цхьаьлдоахаьш.

Коталон 40 шу дузача укх шера шоай болх геттара тоаБир «Поиск» яхача клубаца, школьни музеяца, тимуровски отрядаца, цар масайоьхьа оагІоьшкхьаьгІа Іаьлаьмате ГІоаГІа ГІо а йоаЗго а йора Сиблахь-бокхъча Даймежка тІема ветеранийн.

Дукха лехамий а тимуровски а болх бу г. Грознерча, Малгобекски, Наурски, Сунженски. Надтеречни районе тІаьнгара дружинаша. Коталон 40 шу дизар дезделга нийсеннад къонала, машрда, доттагІаІа цІей — цаьрнгойн студентийн XII Дерригдуьнен фестиваль хулаца шера. «Фестиваль — Москве а — фестиваль — масанахьа аІ» яха дешаш ІаьГа пионерсин отряден дружинан лозунг а хинна діаэттад.

Шоай болх дикаГІа вІашІехьаьлъкхаг интернационални доттагІаьла клубашца а. Республике чакхдаьккхар КИД-ий балхата хьанар. Царех дикаГІаьрган и Гудермесски пионерий ЦІен. Грознерча № 37, 32, 3, Назрановски № 4. Надтеречни № 2 йолча юкъера, Шелковской барХІшерарча школай КИД-аш.

Назрановски районе діайийнаг берий кулгалаш хьаьйча юкъа мерзача хІамай ярмарка, хІаьта царех даьккха аччха фестиваль фонде даХІІІар. Фестиваль фонда даьрхІа Наурскин Шелковской районий школаша масех кхъхегама десанташ чакхъьькъар.

Пионере Дийнахьа — 19 мае чакхйоаккхаргІа республикански выставка — берий фестивальни продукце ярмарка; ДикаГІолча хьоькъаш Москве фестивале Даьйгаттарца.

ЧІоагІа доттагІаІа да Нохч - ГІалгІайчени Венгерски Халхьа Республикарча Комаромски областерчен пионерашта юкъе. Цу доттагІаІа даьхье чакхъьькъхар Іюталон 40 шун Венгри мукъаьккхиа 40 шун дизара хеталъ Нохч - ГІалгІайчени ВНР-ен пионерий суртий конкурс. Цу конкурсе хьалхара мотт гаьнгара йхьар Грознерча № 57 йолча юкъера школа дешархочо Романова Женеси Грозненски районе Пригороднерча № 1 йолча юкъера школа дешархочо Одинев Адамен. Царна елар ВНР-е даьха путевкаш.

Пионерий колонниашта хьаьлле лелаю пионерски комиссараша — 485 пионерий боккхаГІолча ножатена.

Т. КАРТАМЫШЕВА,
Нохч - ГІалгІайчен пионерски организацен областной Совета бехкто-хкама секретарь.

САЛОІАЧА ДЕНОШКА

18 МАЙ

С. М. Кирова цІерагІа культурен салаІарен парк. 9 сахьат даьлча денз болх беш хургьа аттракционий. 9.00. Баццара театр. Киникай VIII республиканскин цІей. 9.00. «Сийлахь-бокхъча Даймежка тІема ніаленнаьн яха радиомонтаж». 9.30. Баццара театр. Духовой оркестра концерт. 10.00. Кхулбаьсда Кавказ лораеш хиннаьча тІема ветеранийн выступленеш: республика издархошца, поэташца, артисташца йола вІашІехьаьгІа. Концерт, литературни винторина, кинийий йоаккха базар. 17.00. Кинолекторий: «Астрономе а астронавтина а атеистически лоарХІаьм». 18.00. Баццара театр. Сийлахь - бокхъча Коталон 40 шу дизара хетадь Грозне хьаьхьегамхой художественни самодеятельноста тІехьаьна концерт.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 9.00. Профаитина йола лекторий: 10.00. В. И. Ленина цІерагІа йола Ерригсоюзни пионерски организаци хьахинна ди дезден доаІа цІей. 11.00. Берий а кхелетарий а фильмий кІира.

«Красный молот» завода культура ЦІа. 11.00. «Пионере мехкн» яха утренник. 15.00. Болх беш я ІаІам лорадараш йолча университета. Консультацийн пункт: 17.00. Сийлахь - бокхъча Коталон 40 шу дизара хетадь художественни самодеятельноста лауреатий концерт. 19.00. Болх беш я «Фонограф» яха дискоклуб.

Химикий культура Дворец. 16.00. «Олимпийсин сийгаш» яха спортивни яхьаш. 18.00. «Мехка ГІолла» яха кинообозреиг.

19 МАЙ

С. М. Кирова цІерагІа культурен салаІарен парк. 9.00. Болх беш я еррига аттракционаш. 9.00. «Кагирхойн студентийн XII Дерригдуьнен фестиваля нахъедолх Советий мехка берашъ яха республиканскин цІей. 10.00. «Пионерски сувенир» яха выставка. 10.00. XII-га Дерригдуьнен фестиваля фонда даьрхІа йола ярмарка. 10.00. Массови ловзараш, иллеш, хаьхараш, аттракционаш. 10.00. Пионерийн школьнийн республиканскин Дворца пионерски ансамбла концерт. 18.00. Сийлахь-бокхъча Коталон 40 шу дизара хетадь республика районийн художественни самодеятельноста тІехьаьна концерт.

В. И. Ленина цІерагІа культура Дворец. 20.00. «Вахар баьхьан» яха тематически сайре.

«Красный молот» завода культура ЦІа. 13.00. Болх беш да «Космонавт» яха берий кинотеатр. 15.00. Болх беш я «Майрабарий, кадайбарий, говзабарий» яха нгроТема. 17.00. «Гражданский оборона а вай а» яха кинохьокхаг.

Химикий культура Дворец. 9.00. «Іаьй ладьи» яхача клуба занятие. 10.00. Болх беш я «Даьхех, партех иллеш доаХ оаха» яха музыкальни шантрина. 11.00. «Салют, пионери» яха кинофестиваль. 14.00. «Поарсна бургац» яхача клуба футболах ловзараш яхьаш. 18.00. «Даьхех аренаш» яха кинопанорама.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

Хаьнтеллаг

Тахан республике ІІоллеп Грозный ЧІоагІдуьл мотт а йолаш, цхьаьйна моттигаьна даьлГо доГІа а ладелаш, малхбузехьара секунде 3—8 метр ІІоІ ма мух ІІ даьхьаьнгара хилен фегара температура республике 20—25, Грозне 22—24 градус йІовзал йолаш хилен тарлу.

Кхоанен ломмен мухрашн а йолаш, доГІа а делхаш, тайпатайнарча оагІоанашхьара секунде 3—7 метр чІоагІа мух а хьаьнгара хилен фегара температура бийсина 7—12, дийнахьа 15—20 градус йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Малиновске, ул. 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; редактора заместитела — 2-85-07; бехкто-хкама секретара — 2-84-68; отделий: партийна хахара — 2-54-04; промышленностен транспортен — 2-65-01; юрта боахамо — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмо — 2-85-64; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Малиновского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора—2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттен деношка

СФ00142. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Малиновске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Малиновского, 92. Заказ № 2408.